

саморегуляції, так як вони виявили емоційну нестабільність. 9 осіб взагалі показали схильність до асоціальної поведінки. Позитивною стороною у вивченні емоційної складової є те, що 50% досліджуваних вирізняються відкритістю, життєрадісністю в спілкуванні та ставленні до світу і оточуючих, кількість низьких показників є незначною (4%).

Аналізуючи інтелектуальний аспект особистості ми не виявили низького рівня розвитку логічного мислення, 79% респондентів притаманні розвинуті інтелектуальні здібності. До цього ж 47% опитаних схиляються до образного мислення, творчого, чуттєвого сприйняття світу, а тільки 7% - до реалістичного і раціонального. Слід зазначити, що при дослідженні вольового компоненту 36% отримали високі результати, 7% - низькі, що у свою чергу свідчить про достатньо розвинутий самоконтроль і саморегуляцію.

Отже, на основі проведеного дослідження ми прослідкували наступні тенденції: лідерський потенціал розвинутий переважно на середньому рівні, достатньо велика кількість опитаних (30%) схильні до конформізму, 15% респондентів демонструють емоційну незрілість та нестабільність, 18% взагалі проявляють асоціальну поведінку. Це у свою чергу вимагає подальшого розвитку лідерського потенціалу, чому може посприяти індивідуальна розробка факультативів і студійних занять, створення і апробація спеціальних тренінгів і розвивальних програм, направлених на розширення і поглиблення спектра лідерських якостей майбутніх соціальних педагогів, що може забезпечити активну їх включеність у професійну та громадську діяльність, входження в різноманітні суспільні організації та об'єднання.

Соціально-психологічний клімат студентської групи

Циганенко О. В. , СумДПУ ім. А.С. Макаренка

Дослідження соціально-психологічного колективу є дуже актуальним у наш час, тому що, як відомо, не тільки технічно-економічні фактори впливають на продуктивність праці та її успішність, а й сприятливий психологічний клімат у колективі. У

студентській групі, зокрема на першому курсі, ця тема є дуже серйозною. Від того на скільки сприятливим є клімат у студентській групі може залежати якість навчання, відвідуваність студентами занять, взаємодія між собою та з викладачами.

Виділяють 2 поняття «психологічний клімат» та психологічна атмосфера». Ці поняття є близькими, але не є тотожними.

Б. Д. Паригін визначає поняття атмосфери як «нестійку, постійно змінювану і часом невловиму сторону колективної свідомості».

На відміну від поняття психологічна атмосфера поняття соціально-психологічний клімат означає не ті чи інші ситуативні зміни в переважному настрої людей, а лише його стійкі риси. Власне, цим поняття клімату, яке вживається в екологічному сенсі, відрізняється від поняття атмосфери. Повітряна атмосфера, наприклад, постійно змінюється, клімат ж тієї чи іншої географічної зони характеризується відомою сталістю показників.

Таким чином, під соціально-психологічним кліматом розуміється переважна і відносно стійка духовна атмосфера, або психічний настрій колективу, що виявляється як у відносинах людей один до одного, так і в їх відношенні до загальної справи.

Соціально-психологічний клімат виявляється у ставленні людей один до одного, до загальної справи, а також позначається на соціальних настановах людей до світу в цілому, на їхньому власному світовідчутті та світосприйнятті.

Ставлення людей до світу та до себе формуються протягом життя, але це не виключає можливості розгляду їх на рівні певного колективу. Кожен член колективу виробляє в собі відповідно до певного клімату окремі якості, відчуття власного «Я» у рамках даної групи.

Емпіричне дослідження було проведено на базі СумДПУ ім. А. С. Макаренка і охопило 11 студентів першого курсу, віком 17 – 18 років. Для дослідження використовувалися такі методики: «Визначення індексу групової згуртованості» (Сішора), «Оцінка мікроклімату студентської групи» (В. М. Зав'ялова), «Методика оцінки психологічної атмосфери у групі» (А. Ф. Фідлера) та «Методика діагностики міжособистісних та між групових відносин

(соціометрія) Дж. Морено.

По результатам методики «Оцінка мікроклімату студентської групи» (В. М. Зав'ялова) виявилось, що 54,55% студентів вважають мікроклімат колективу вище середнього, 36,36% - середнім, і лише 9,09 – високим. Ці показники є досить високими, зважаючи на те, що колектив є відносно новим і проходить ще стадію знайомства.

Рівень групової згуртованості більше 15 балів (високий рівень групової згуртованості) у 90,91% респондентів за даними методики «Визначення рівня групової згуртованості» (Сішора).

За методикою «Оцінки психологічної атмосфери у колективі» (А. Ф. Фідлера) середня оцінка рівню психологічної атмосфери 26,48, що є позитивною оцінкою.

Дані соціометрії дуже стабільні. Виділяється чіткий лідер, та не має в наявності ізгоя, що підтверджує високі дані попередніх методик.

Отже, психологічний клімат колективу може мати достатньо високі показники, якщо цьому приділяти увагу. Також, велику роль грає сильний лідер, який може згуртувати та вести колектив у потрібному руслі.

Список літератури:

1. Ануфрієва Н. М., Зелінська Т. М., Єрмакова Н. О. Соціальна психологія: Навч.-метод. посібник. – К.: Каравела, 2009. – 216 С.
2. Парыгин Б. Д. Социальная психология. Проблемы методологии, истории и теории. — СПб.: ИГУП, 1999. — 592 с.
3. Райгородский Д. Я. Практическая психодиагностика. Методика и тесты. Учебное пособие. – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ – М», 2002. – 672 с.
4. <http://psylist.net/praktikum/grupspl.htm>
5. <http://vsetesti.ru/110/>

Професійне становлення студентів-першокурсників

Шульженко О.А., СумДПУ ім. А.С.Макаренка

Тема професійного становлення студентів 1 курсу є дуже актуальною в наш час. Адже сучасний етап розвитку суспільства характеризується автоматизацією і комп'ютеризацією виробництва, впровадженням нових технічних засобів і технологій. Це потребує